

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 78/26

Luksemburgā, 2026. gada 4. jūnijā

Tiesas spriedums apvienotajās lietās C-722/23 un C-91/24 | [*Rugu un Aucroix*] ¹

Dalībvalstij, kas atsakās izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz apcietinājuma apstākļiem izsniegšanas dalībvalstī, jādara viss iespējama, lai brīvības atņemšanas sods tiktu izpildīts tās teritorijā

Tādējādi tiktu novērsts, ka pieprasītā persona paliek nesodīta

Beļģijas iestādes atteicās izpildīt divus Eiropas apcietināšanas orderus, pamatojoties uz to, ka apcietinājuma apstākļi izsniedzējās dalībvalstīs varētu pakļaut pieprasītās personas necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei. Atbildot uz *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Beļģija) jautājumu, vai šādā situācijā Beļģijai ir pienākums izpildīt brīvības atņemšanas sodu savā teritorijā, Tiesa atbild, ka izpildvalstij jādara viss iespējama, lai tas notiktu. Proti, brīvības, drošības un tiesiskuma telpā bez iekšējām robežām būtu jānovērš, ka attiecīgās personas paliek nesodītas.

Rumānijas pilsonis un Beļģijas pilsonis, kuri abi dzīvo Beļģijā, katrs ir tāda Eiropas apcietināšanas ordera (EAO) subjekts, ko izsniegušas attiecīgi Rumānijas un Grieķijas tiesu iestādes, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodus.

Beļģijas apelācijas tiesas atteicās izpildīt šos EAO, uzskatīdamas, ka apcietinājuma apstākļi Rumānijā un Grieķijā varētu pakļaut pieprasītās personas necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei.

Beļģijas Kasācijas tiesa lūdza Tiesai atbildi uz jautājumu, vai Beļģijas tiesu iestāde var pati – vai tai ir pienākums pašai – izpildīt šos sodus Beļģijā, lai novērstu to, ka notiesātās personas paliek nesodītas ².

Tiesa uzskata, ka šajā kontekstā tās dalībvalsts tiesu iestādei, kas ir atteikusies izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, ir pienākums piemērot citu Savienības tiesībās paredzētu instrumentu sadarbībai krimināllietās saistībā ar to krimināllietu spriedumu atzīšanu un izpildi, kuros piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai kādi ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi ³, lai nodrošinātu, ka sodi tiek izpildīti tās teritorijā.

Šai iestādei ir aktīvi jācenšas panākt, lai pieprasītā persona šā atteikuma dēļ nepaliktu nesodīta. Runājot par šajā nolūkā veicamajām darbībām, Tiesa atgādina, ka lojālas sadarbības pienākumam ir jāvalda dialogā starp izpildes tiesu iestādēm un izsniegšanas tiesu iestādēm, lai nodrošinātu, ka EAO darbība netiek paralizēta.

No šādas perspektīvas abām šīm iestādēm, lai nodrošinātu efektīvu sadarbību krimināllietās, jāievēro savstarpējās uzticēšanās un savstarpējās atzīšanas principi. Tādējādi izpildes dalībvalstij pēc savas ierosmes ir jālūdz izsniegšanas dalībvalstij nosūtīt tai spriedumu, ar kuru piespriests sods, kas pamato Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanu, un jānodrošina pēdējā minētā sprieduma izpilde savā teritorijā. Tiesa precīzē, ka sabiedrības interesēs ir, lai sods tiktu izpildīts izpildes dalībvalstī, lai pieprasītā persona nepaliktu nesodīta.

Visbeidzot, lai gan brīvības atņemšanas soda izpildei citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā šis sods ir piespriests, principā ir nepieciešama attiecīgās personas piekrišana, Tiesa atgādina, ka tas ne vienmēr tā ir. Tā it īpaši uzsver, ka šāda piekrišana nav nepieciešama, ja būtībā izrādās, ka pieprasītā persona, lai mēģinātu izvairīties no soda izpildes, ir atstājusi tās dalībvalsts teritoriju, kurā tā ir notiesāta.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ Šo lietu nosaukumi ir izdomāti. Tie neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

² Tiesai tiek vaicāts par dažu Padomes [Pamatlēmuma 2002/584/TI](#) (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm tiesību normu interpretāciju.

³ Padomes [Pamatlēmums 2008/909/TI](#) (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā.